

Навчальний модуль 5 / Діяти

Учні досліджують, як їхні повсякденні дії можуть впливати на людей і суспільство навколо них. Як можна протидіяти дискримінації? “Що я можу зробити?” Посібник для викладачів містить поради та поглиблені запитання, які допоможуть провести групові дискусії.

Тема

Права людини, дискримінація, активізм, рольові моделі.

Цільова аудиторія

Навчальний модуль 5 розроблений для учнів віком від 13 років і старше.

Онлайн-інструментарій містить відкриті запитання, які учні можуть дослідити на власному рівні. Уроки поділяються на:

● прості → ● ● поглиблені → ● ● ● складні.

Що мені потрібно?

Учні:

ноутбук/планшет/смартфон

наушники

доступ до Інтернету

папір

ручка

(безкоштовний)

учнівський акаунт

або

Учитель:

проектор та звук

доступ до Інтернету

(безкоштовний)

Структура

Цей навчальний модуль складається з трьох уроків. Кожен урок структурований поетапно. На деяких етапах ви можете скористатися підказками та поглибленими запитаннями, щоб розширити урок. Поради можна знайти в посібнику для викладачів до кожного уроку в розділі “Структура”.

Урок

Тема

Час

Підсумок

Дискримінація, дія

50 хв.

Учні досліджують соціальну залученість і розглядають причини за і проти дій у ситуаціях, що пов'язані з дискримінацією.

Права людини

85 хв.

Учні розмірковують над тим, як права людини впливають на їхнє життя та життя інших людей. Вони працюють з однією з трьох справ, які були передані до Європейського суду з прав людини, і дізнаються про людей, які брали в них участь.

Рольова модель, активізм

50 хв.

Учні слухають розповіді п'яти молодих людей, які вжили заходів для змін, і розглядають різні форми активних дій.

Час	Кроки	Формат	Поради & поглиблені питання
±10 хв.	Крок 3 Діяти чи не діяти	Індивідуально/ Обговорення класом	Подумайте, яка форма обговорення – в парах чи всього класу – більше підходить для вашої групи. Залежно від динаміки класу та досвіду учнів, одна хмара тегів може бути більшою або містити більше різноманітних слів. Не дивно, якщо перешкоди, які записують учасники, пов'язані з негативними емоціями, такими як страх, безсилля або відчуття небезпеки. Важливо визнати, що, залежно від ситуації, ці причини бездіяльності можуть бути валідними. З іншого боку, для всіх учнів може бути корисним також розглянути досвід дій, які розширюють можливості, з огляду на переваги як для окремої людини, так і для суспільства в цілому.
±5 хв.	Крок 4 Дії та зміни	Обговорення класом	На завершення уроку учням пропонується поміркувати над діями та змінами в їхньому місцевому середовищі або на прикладах зі світового досвіду, які їх цікавлять.

Урок 5.2 / Ваше право діяти

У цьому уроці учні отримують уявлення про те, як права людини впливають на їхнє життя та життя інших людей. Конвенція про права дитини взята як еталонний текст для пояснення юридичної сили прав людини. Учні можуть зосередитися на одній з трьох справ, які були передані до Європейського суду з прав людини. Завдяки презентації справи в класі, вони отримують базове розуміння не лише того, як були порушені права людини та процес правового захисту, але й того, які суб'єкти беруть участь у справах.

Навчальні цілі

- Учні розглядають, як права людини стосуються їхнього життя.
- Учні розуміють зв'язок між правами людини та діями.
- Учні аналізують три випадки дискримінації за участю молодих людей, за права яких боролися і які були захищені в Європейському суді з прав людини.

Рівень

Структура (85 хвилин)

Час	Кроки	Формат	Поради & поглиблені питання
±5 хв.	Вступ Діяти	Обговорення класом	Попросіть одного з учнів прочитати вступний текст вголос. Таким чином ви переконаєтеся, що всі починають з однакової сторінки.
±10 хв.	Крок 1 Бути людиною	Індивідуально/ Обговорення класом	Під час обговорення двох хмар тегів допоможіть учням зробити висновок, що кожна людина має права. Права є фундаментальними для визнання людської гідності. Учні можуть бути скептично налаштовані, оскільки багато хто знає про порушення прав людини. Попросіть учнів запам'ятати цю думку, оскільки до неї ми ще повернемося в другій частині навчального модуля.
±10 хв.	Крок 2 Звичайний день	Індивідуально	Учні думають про діяльність у звичайний день і впорядковують її від найменш до найбільш важливої.
±10 хв.	Крок 3 День з правами	Індивідуально/ в парах	Учні пов'язують свою повсякденну діяльність з правами людини. Після індивідуальної роботи учнів дайте час для короткого обміну думками в парах щодо "звичайного дня" та "дня з правами людини". Це допоможе їм відчувати особистий зв'язок з темою. Збережіть обговорення в класі для наступного кроку.
±10 хв.	Крок 4 День з правами	Обговорення класом	Хмара тегів покаже, які права ваші учні вважають найскладнішими. Це може бути пов'язано з їхнім власним життям або з проблемами в школі чи суспільстві. Знайдіть час, щоб розглянути кілька прикладів. Має сенс розглянути ті, які згадуються найчастіше, але не забудьте визнати, що менш популярні права також можуть бути використані для обговорення, якщо немає обмежень у часі. Допоможіть учням сформулювати, чому вони вважають, що обрані ними права важко або складно реалізувати в повсякденному житті.

Час	Кроки	Формат	Поради & поглиблені питання
±10 хв.	Крок 5 Конвенція про права дитини	Індивідуально/ в парах	Цей крок є вступом до роботи з конкретними прикладами порушень прав людини. Короткий текст конвенції включено для того, щоб учні могли розглянути права в контексті міжнародного права. Вправа “Фраза і слово” допомагає учням зосередитися на тому, що вони вважають важливим у тексті. Учні можуть обговорити свої відповіді в парах.
±30 хв.	Крок 6 Дія та права	Групове обговорення	Створіть групи або дозвольте учням сформувати власні групи. Заохочуйте групи брати різні кейси, щоб над кожним кейсом працювала принаймні одна група. Це дасть можливість учням сформулювати основні факти справи у своїх презентаціях, а також висловити свої думки про те, що в ній резонує з їхніми почуттями. Якщо над одним і тим самим кейсом працювало кілька груп, порівняйте, що вони думають про результат кейсу.

Крок 5.3 / ... та дія!

Учні слухають про п'ять прикладів дій молодих людей їхнього віку та обирають один з них для детальнішого вивчення. Під час роботи в групах, вони обговорюють приклади дискримінації та обирають форму дій проти неї з переліку запропонованих варіантів. Ці кроки допомагають учням підготувати власний план дій. Цей останній крок необов'язково повинен бути завершений в рамках заняття. Він є інтенсивним і потребує часу та ретельного нагляду, щоб стати цінним досвідом для учнів та їхнього місцевого середовища/громад.

Навчальні цілі

- Учасники надихаються прикладами різних способів протидії дискримінації з боку молодих людей та обговорюють, що вони самі могли б зробити.
- Учасники знаходять інформацію та план, які вони можуть використати для підготовки власних дій.

Рівень

Структура (50 хвилин)

Час	Кроки	Формат	Поради & поглиблені питання
±5 хв.	Вступ Діяти	Обговорення класом	Попросіть одного з учнів прочитати вступний текст вголос. Таким чином ви переконаєтесь, що всі починають з однакової сторінки.
±10 хв.	Крок 1 Активісти	Обговорення класом	Подивіться разом.
±5 хв.	Крок 2 Про активістів	Індивідуально/обговорення класом	Дії, описані п'ятьма молодими людьми, різняться за рівнем відданості та впливу на суспільство: від активної участі в ГО чи допомоги людям, які її потребують, до простого осмислення власної дискримінаційної поведінки.
±15 хв.	Крок 3 Приклади ситуацій дискримінації	Індивідуально/обговорення класом	Учні обирають приклад ситуації дискримінації і, під час роботи в групах, обирають спосіб дій, який можна застосувати проти неї. Якщо учні мають власні пропозиції щодо способів реагування, вони можуть використати їх замість цього. Якщо учням важко відповісти на це запитання, допоможіть їм знайти інші ГО, які працюють у цій сфері або протидіють цій формі дискримінації.
н/д	Крок 4 План дій	В парах/обговорення класом	Якщо в класі є час і мотивація, запропонуйте учням скласти план дій разом, якщо вони матимуть бажання, оскільки це дасть їм реальний досвід командної роботи та управління проектами. Вибір тем для роботи слід ретельно контролювати. Якщо кілька груп працюють над різними планами, подумайте, хто може допомогти їм і проконтролювати їхню роботу. Молоді люди часто (надмірно) амбітні і не усвідомлюють, скільки часу потрібно для організації, здавалося б, простого заходу. Розширення можливостей досягається тоді, коли поставлені цілі досягнуті.

Час	Кроки	Формат	Поради & поглиблені питання
			<p>У школі та за її межами можуть бути досвідчені люди (однолітки або дорослі), які готові стати наставниками для групи.</p> <p>Цей крок можна дати як домашнє завдання.</p>
н/д	Крок 5 Надихніть одне одного!	н/д	<p>Ми прагнемо додати приклади з усієї Європи, щоб надихнути інших на розробку плану. Будь ласка, запропонуйте своїм учням зробити гарні фотографії їхніх занять. Якщо ви надсилаєте план дій, будь ласка, додайте свої контактні дані як викладача, якщо ми захочемо зв'язатися. Інформацію можна надіслати вашою державною мовою.</p>